

Til: Familie- og kulturkomiteen
Dato: 24.oktober
Emne: Budsjetthøring kap. 315 og 846

Nasjonalforeningen for folkehelsen er glad for den brede tverrpolitiske enigheten og ønsket om å mobilisere frivilligheten til å være med på samfunnsdugnaden for inkludering, mangfold, omsorg og innsats mot ensomhet. Frivillige organisasjoner bidrar til å nå disse målene, både ved å gi muligheter til deltakelse, men kanskje like mye ved å legge til rette for å utøve frivillig innsats for andre. Skal frivilligheten lykkes i dette arbeidet, er det viktig med økt økonomisk støtte og forutsigbarhet over tid.

Kap 315, post 70 Momskompensasjon til frivillige organisasjoner

Nasjonalforeningen for folkehelsen er skuffet over at regjeringen ikke følger sin egen opptrappingsplan for momskompensasjon, slik at lag og foreninger fortsatt må bruke penger på avgifter framfor egne aktiviteter. En rettighetsfestet full momskompensasjon vil bidra til forutsigbare økonomiske rammer for frivilligheten. Nasjonalforening for folkehelsen støtter derfor Frivillighet Norges krav om rettighetsfesting, en momskompetansjon som setter avkortningen til 15 prosent, og en tydelig forpliktelse om videre opptrapping og innføring av full momskompensasjon fra 2023.

KMD kap 571, post 60 Bidra til sterke og selvstendige frivillighetssentraler

Tilskuddet til frivillighetssentralene har, over flere år, kun økt i tråd med lønns- og prisvekst. Det representerer ingen mulighet for styrking og videreutvikling av sentralene, som vi ser er et viktig bidrag for å mobilisere frivillige i mange kommuner. Regjeringens forslag til budsjett for 2020 legger opp til videreføring av denne praksisen. Det blir særlig kritisk når overgangsordningen opphører og tilskuddet legges inn i rammen til kommunen. Dette vil særlig ramme små kommuner.

Nasjonalforeningen for folkehelsen driver tilbudet Aktivetsvenn i partnerskap med 220 kommuner over hele landet. Tilbudet går ut på at en frivillig kobles med en person med demens. Sammen gjør de felles aktiviteter begge er interessert i. I dette arbeidet er frivillighetssentralene viktige for å legge til rette for gode lokale løsninger gjennom etablering av arbeidsgrupper som både rekrutterer, skolerer og utvikler tilbudet. En svekkelse av frivillighetssentralene vil kunne ramme dette og andre gode bidrag for frivillig innsats.

Kap. 846, post 61 Fritidskortet

Nasjonalforeningen for folkehelsen er bekymret over at Fritidskortet ser ut til å kreve søknadsprosesser og byråkrati. Det vil føre til at de som trenger det mest ekskluderes. Det er bra at regjeringen ønsker å gjøre det enklere for flere barn og unge å delta i fritidsaktiviteter. Men vi får et rettferdighetsproblem når deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter følger størrelsen på lommeboka.

Ulikhet i deltakelse er med på å forsterke en situasjon som også gir ulikhet i helse. Nasjonalforeningen for folkehelsen er positive til universelt utformede tiltak som treffer de som trenger det mest, og forebygger at andre havner i sårbarhet. Derfor er det spesielt viktig at Fritidskortet innrettes slik at det blir attraktivt og enkelt å bruke for alle barn og unge. Fritidskortet kan med fordel også inkludere å dekke opplevelser, slik som Asker kommunes aktivitetsapp, AiA. Nasjonalforeningen for folkehelsen er kritisk til at utformingen i pilotkommunene krever at foresatte må søke om Fritidskort og søke om tilbakebetaling. Fritidskortet bør heller deles ut til alle barn og unge. Det må dekke hele deltakeravgiften til aktiviteten, og utgiftene må håndteres mellom Fritidskortet/kommunen og organisasjonen.